

การเปรียบเทียบความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์โดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้
เรื่องรอบรู้อเมริกาเหนือและใต้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
A Comparison of Geographic Literacy on Mastering the Knowledge of
North and South America of Mathayomsuksa 3 Students through
Learning Management Activities

รัชชานนท์ อินทรพฤกษ์¹

Ratchanon Intarapruk

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์เรื่องรอบรู้อเมริกาเหนือและใต้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 2) เปรียบเทียบความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์เรื่องรอบรู้อเมริกาเหนือและใต้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องรอบรู้อเมริกาเหนือและใต้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/7 จำนวน 43 คนโดยสุ่มห้องเรียนด้วยวิธีการแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์ 2) แบบประเมินความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์ และ 3) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ t- Test Dependent ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์เรื่องรอบรู้อเมริกาเหนือและใต้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.87/86.22 2) ความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่าหลังเรียน ($\bar{X}$ =24.33, S.D.=1.33) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X}$ =7.53, S.D.= 17.83) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ 3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องรอบรู้อเมริกาเหนือและอเมริกาใต้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์หลังเรียน ($\bar{X}$ =24.33, S.D.=1.33) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X}$ =14.45, S.D.=1.45) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

คำสำคัญ (Keywords): กิจกรรมการเรียนรู้; ความฉลาดรู้; อเมริกาเหนือ; อเมริกาใต้

Received: 2023-04-07 Revised: 2023-06-27 Accepted: 2023-06-28

¹ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนกาญจนาภิเษก Teacher, Social studies, Religion and Culture Department, Kanchananukroh School. Corresponding Author
e-mail: intarapruk@gmail.com

Abstract

The objectives of this research were as follows: 1) to develop a learning activity aimed at promoting geographic literacy with a focus on mastering the knowledge of North and South America for Mathayomsuksa 3 students; 2) to compare the level of geographic literacy regarding the mastery of North and South America among Mathayomsuksa 3 students; and 3) to compare the learning achievements of Mathayomsuksa 3 students in relation to mastering the knowledge of North and South America. The sample comprised 43 students from Mathayomsuksa 3, specifically from Classroom 7. The selection of participants was conducted using the random sampling technique based on the group method. The research utilized the following tools: 1) learning activities designed to promote geographic literacy, 2) a questionnaire to assess geographic literacy, and 3) a learning achievement test. The statistical methods used for data analysis included mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), and dependent t-test. The research findings indicated the following: 1) The learning management plan for the learning activities aimed at promoting geographic literacy on mastering the knowledge of North and South America among Mathayomsuksa 3 students demonstrated effectiveness, achieving a mean score of 86.87/86.22.; 2) The geographic literacy of Mathayomsuksa 3 students showed significant improvement after engaging in the learning activities. The mean score after learning ($\bar{X}$ =24.33, S.D.=1.33) was significantly higher than the mean score before learning ($\bar{X}$ =7.53, S.D.=17.83) with a statistical significance level of .05 and 3) The learning achievement in mastering the knowledge of North and South America among Mathayomsuksa 3 students also exhibited a significant increase after participating in the learning activities to promote geographic literacy. The mean score after learning ($\bar{X}$ =24.33, S.D.=1.33) was significantly higher than the mean score before learning ($\bar{X}$ =14.45, S.D.=1.45) with a statistical significance level of .05

Keywords: Learning Activity; Literacy; North America; South America

บทนำ (Introduction)

กระแสโลกาภิวัตน์เป็นปรากฏการณ์ทางสังคม ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม จากการอพยพของประชากรและการขยายตัวเติบโตของเงินทุนและผลผลิตไปทั่วโลก ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการสื่อสาร และการคมนาคมขนส่ง การเคลื่อนย้ายผลผลิต สินค้าและบริการ ทำให้เกิดการพึ่งพาอาศัยกันมีการเชื่อมต่อ

กันในระดับโลกมากขึ้น และมีการแข่งขันทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้นสภาพภูมิอากาศก่อให้เกิดปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่ส่งผลการดำรงชีวิตหลายประการ เช่น การเพิ่มขึ้นของก๊าซเรือนกระจก การละลายของธารน้ำแข็ง การเพิ่มขึ้นของภัยพิบัติปัญหาสิ่งแวดล้อมทวีความรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากรเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ในปริมาณมากและรวดเร็ว ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม ปัญหาดังกล่าวถึงแม้เกิดขึ้นในบางบริเวณของโลกแต่ผลกระทบที่เกิดขึ้นนั้นเชื่อมโยงไปทั่วโลก ส่งผลกระทบต่อทุกภูมิภาคเป็นวงกว้าง ทำให้ทุกประเทศต้องหันมาสนใจการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนมากขึ้น การจัดการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาความเป็นพลโลก มุ่งพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้น เดินไปสู่โลกของโลกาภิวัตน์ได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืนด้วยตนเอง มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา เพื่อทันต่อเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลก และการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม และความรู้ที่เจริญก้าวหน้า (กนก จันทรา, 2561, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 กล่าวว่าการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข และกำหนดให้สถาบันการจัดการศึกษาจัดการศึกษาด้วยการเน้นความสำคัญเกี่ยวกับการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การเผชิญ สถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์ (Geo-literacy) เป็นความสามารถของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในการเข้าใจระบบธรรมชาติของมนุษย์ การให้เหตุผลทางภูมิศาสตร์ การมองอนาคต แก้ไข และตัดสินใจอย่างเป็นระบบ โดยการแสวงหาความรู้ ตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับทำเลที่ตั้งหรือความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ บนพื้นผิวโลกการพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถดำรงตนอยู่ในวิถีของการเป็นพลเมืองโลกที่ดีตลอดจนเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้องนั้น ผู้เรียนต้องใช้ความสามารถทางภูมิศาสตร์ กระบวนการทางภูมิศาสตร์ ทักษะทางภูมิศาสตร์ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งให้ผู้เรียนตระหนักในความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์ผู้สอนควรจะสอดแทรกความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์ในระหว่างการจัดกิจกรรมเป็นลักษณะที่แสดงความสามารถในการใช้ความเข้าใจเชิงภูมิศาสตร์ และการให้เหตุผลทางภูมิศาสตร์เพื่อการตัดสินใจเชิงภูมิศาสตร์อย่างเป็นระบบ และวางแผนในอนาคต ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาสังคม สิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนในฐานะพลโลก (ราชบัณฑิตยสภา, 2562, กนก จันทรา, 2561, สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2561) ซึ่งเป็นความสามารถของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ควรมีและพัฒนาส่งเสริมให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน

จากการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์ในภาพรวมส่วนใหญ่ยังไม่บรรลุ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ครูยังคงสอนแบบ Teacher Center โดยเน้นบรรยายเนื้อหาหน้าชั้นเรียน ไม่มีรูปแบบการสอน เทคนิควิธีการสอนกระบวนการจัดการเรียนการสอนไม่แปลกใหม่และไม่น่าสนใจ เท่าที่ควร ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนจะประสบความสำเร็จทุกส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น

ผู้บริหาร ครู และนักเรียน จะต้องช่วยกันขับเคลื่อนไปพร้อม ๆ กัน (ประภัศร ปรีเอี่ยม, 2553) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งมุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิด ทักษะ กระบวนการ และความสามารถทางภูมิศาสตร์ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ประกอบกัน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2560) การนำความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์มาใช้จะทำให้ ผู้เรียนสามารถให้ เชื้อโยงความเป็นเหตุเป็นผล รวมถึงการตัดสินใจที่เป็นระบบและส่งเสริม กระบวนการทำงานของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูควรปรับปรุงวิธีการ สอนและนำเทคนิควิธีการพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลายโดยให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ และความรู้ พื้นฐานของผู้เรียนที่จำเป็นยิ่งในศตวรรษที่ 21 ดังนั้นจึงควรออกแบบกิจกรรมความฉลาดรู้ทาง ภูมิศาสตร์ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับยุคสมัยและความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ ผู้เรียนเป็นพลเมืองดีของสังคม และเป็นพลโลกที่ดี รับผิดชอบต่อสังคมส่วนร่วมเป็นพลเมืองที่มี ความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์ (Geo-literacy)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์เรื่องรอบรู้ อเมริกาเหนือและใต้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์เรื่องรอบรู้อเมริกาเหนือและ ใต้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องรอบรู้อเมริกาเหนือและใต้ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

วิธีการดำเนินการวิจัยฉบับนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกาญจนา ณุเคราะห์ จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ซึ่งกำลัง ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 18 ห้อง จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 681 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกาญจนา ณุเคราะห์ จังหวัดกาญจนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาญจนบุรี ซึ่งกำลังศึกษา อยู่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียนจาก 18 ห้องเรียน โดยสุ่มห้องเรียนด้วย วิธีการแบบกลุ่ม คณะนักเรียน เก่ง กลาง อ่อน ได้กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/7 จำนวน 43 คน

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการยอมรับผลผลิตเกษตรอินทรีย์ในมุมมองผู้บริโภค จังหวัดเชียงใหม่ โดยนำเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ขอคำแนะนำ และตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้ค่า IOC เท่ากับ 0.80 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปเก็บข้อมูล (Try-Out) จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เท่ากับ 0.90

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์เรื่องรอบรู้อเมริกาเหนือและใต้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีเครื่องมือในการวิจัยดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องรอบรู้อเมริกาเหนือและใต้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 4 แผนการจัดการเรียนรู้รวม 9 ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เรื่อง	เวลา (ชั่วโมง)
1	การศึกษาที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อโดยใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์	2
2	การกำหนดที่ตั้งและสถานที่สำคัญโดยใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์	2
3	ความสัมพันธ์ระหว่างเขตภูมิอากาศ และพืชพรรณทางธรรมชาติ	2
4	สมรรถนะการใช้แผนที่เฉพาะเรื่องและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์	3
รวม		9

2. แบบประเมินความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

3. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องรอบรู้อเมริกาเหนือและใต้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 ข้อ

การออกแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยก่อนทดลอง (Pre Experimental Designs) แบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนการทดลองและทดสอบหลังการทดลอง (The One Group Pretest - Posttest

Design) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558)

ประเมินก่อน	ทดลอง	ประเมินหลัง
T_1	X	T_2

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์ เรื่องรอบรู้อเมริกาเหนือและใต้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบประเมินความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องรอบรู้อเมริกาเหนือและใต้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) คือ ตัวเลขที่เป็นค่ากลางของตัวเลขชุดใดชุดหนึ่ง และตัวเลขเหล่านั้นต้องมีมาตรการวัดระดับอันตรภาคหรือระดับอัตราส่วนเท่านั้นจึงจะนำมาหาค่าเฉลี่ยได้ ค่าเฉลี่ยของตัวอย่าง เป็นค่าเฉลี่ยที่ได้จากตัวอย่างที่ผู้วิจัยสุ่มมาจากประชากร

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นการวัดการกระจายที่นิยมใช้มากที่สุด เพราะเป็นการคำนวณมาจากข้อมูลทุกตัวที่มีอยู่ โดยหาได้จากค่าหลักรากที่สองของค่าเฉลี่ยของค่าเบี่ยงเบนยกกำลังสอง

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

สถิติ t- test Dependent เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์

ผลการวิจัย (Research Results)

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์เรื่องลักษณะทางกายภาพทวีปรอบรู้อเมริกาเหนือและใต้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

จำนวน นักเรียน	คะแนนเฉลี่ย ระหว่างเรียน (120 คะแนน)		คะแนนเฉลี่ย หลังเรียน (30 คะแนน)	
	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ (E_1)	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ (E_2)
43	103.5	86.87	26.80	86.22
ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ (E_1/E_2) เท่ากับ 86.87/86.22				

จากตารางพบว่า ประสิทธิภาพของของแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์เรื่องรอบรู้อเมริกาเหนือและใต้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งหมด 4 แผน ระหว่างเรียนมีค่าเท่ากับ 86.87 และหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 86.22

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์เรื่องรอบรู้อเมริกาเหนือและใต้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์ (geo-literacy)	N	$\bar{X}$	S.D.	t-test	df	sig
ก่อนเรียน	43	7.53	1.45	20.12	48	.000*
หลังเรียน	43	17.83	1.33			

*p ≤ .05

จากตารางพบว่า ความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่าหลังเรียน ($\bar{X}$ =24.33, S.D.=1.33) สูงวก่าก่อนเรียน ($\bar{X}$ =7.53, S.D.= 17.83) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตารางที่ 3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องทวีปรอบรู้อเมริกาเหนือและใต้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังจากได้รับการจัดกิจกรรมกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	N	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t- test	df	sig
ก่อนเรียน	43	30	14.45	1.45	19.02	44	.000*
หลังเรียน	43	30	24.33	1.33			

*p ≤ .05

จากตารางพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องรอบรู้อเมริกาเหนือและใต้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์หลังเรียน ($\bar{X}$ =24.33, S.D.=1.33) สูงวก่าก่อนเรียน ($\bar{X}$ =14.45, S.D.=1.45) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์เรื่องรอบรู้อเมริกาเหนือและใต้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนหน่วยการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์เรื่องรอบรู้อเมริกาเหนือและใต้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งหมด 4 แผน ระหว่างเรียนมีค่าเท่ากับ 86.87 และหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 86.22 แสดงว่ากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการรู้เรื่องภูมิศาสตร์มีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.87/86.22 ซึ่งมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ คณิสร์ชต์ กองแสน (2565) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนา ความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่ากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 75.66/76.85 เช่นกัน และ กิตติกวิณท์ ปิ่นไชย (2563) การวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการรู้ทางภูมิศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการรู้ทางภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.96/86.33 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 เป็นแนวทางในการหาประสิทธิภาพของกิจกรรมเช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้ทางภูมิศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพในการใช้เก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

2. การเปรียบเทียบความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์เรื่องรอบรู้อเมริกาเหนือและใต้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่าหลังเรียน ($\bar{X}$ =24.33, S.D.=1.33) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X}$ =7.53, S.D.= 17.83) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ กิตติพงษ์ แสนรัก (2565) การวิจัยเรื่องผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการรู้เรื่องภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า การรู้เรื่องภูมิศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับห้องเรียนกลับด้าน หน่วยการเรียนรู้ภัยพิบัติ อยู่ในระดับดี ซึ่งเห็นได้ว่ากิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นลักษณะของการทำงานร่วมกันหรือความร่วมมือส่งผลให้ความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์สูงขึ้น เห็นได้จากการเปรียบเทียบความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมดังกล่าวมีพัฒนาการในการที่ดีขึ้นและมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องรอบรู้อเมริกาเหนือและใต้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์หลังเรียน ($\bar{X}$ =24.33, S.D.=1.33) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X}$ =14.45,

S.D.=1.45) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับกับ กิตติพงษ์ แสนรัก (2565) การวิจัยเรื่องผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการรู้เรื่องภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ภัยพิบัติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมส่งเสริมความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์ควรต้องแจ้งวัตถุประสงค์ในแต่ละกิจกรรม กำกับติดตามนักเรียนอย่างใกล้ชิด และควบคุมเวลาให้อยู่ภายในกรอบเวลาของกิจกรรม เนื่องจากแต่ละกิจกรรมอาจจะใช้ระยะเวลา เพื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์ สามารถบูรณาการได้ทุกสาระวิชา ทั้งรายวิชาพื้นฐาน และรายวิชาเพิ่มเติม ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เช่น ศาสนา ศิลธรรมและจริยธรรม หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และอาชีวศึกษา แต่ควรคำนึงถึงเนื้อหาเป็นสำคัญ เพื่อความเหมาะสม เช่น เมื่อจัดการเรียนรู้ถึงเชื้อชาติ ศาสนา ซึ่งมีความสัมพันธ์กับสาระประวัติศาสตร์ ถึงการค้นพบโลกใหม่ การนำชาวแอฟริกามาเป็นทาส และการนำศาสนาและวัฒนธรรมของยุโรปเข้ามาแผ่ขยายในทวีปอเมริกาเหนือและใต้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำเทคนิคการเรียนรู้รูปแบบอื่น ๆ มาเปรียบเทียบกับให้เห็นความแตกต่างระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์กับการเรียนการสอนในรูปแบบอื่น ๆ ยกตัวอย่าง เช่น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ รูปแบบการเรียนการสอน เป็นต้น

2.2. ควรประเมินพัฒนาการหรือความคงทนของความฉลาดรู้ทางภูมิศาสตร์ของนักเรียน ในระหว่างทำกิจกรรมหรือหลังจากจัดกิจกรรมเสร็จสิ้น เพื่อประเมินความคงทนของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง (References)

- กนก จันทรา. (2561). การรู้เรื่องภูมิศาสตร์: ถอดบทเรียนประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ ภูมิศาสตร์ ในชั้นเรียนที่เสริมสร้างการรู้เรื่องภูมิศาสตร์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติกวินท์ ปินไชย. (2564). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการรู้เรื่องภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- กิตติพงษ์ แสนรัก. (2565). ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับห้องเรียนกลับด้านที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการรู้เรื่องภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คณิสร์ช กองแสน. (2565). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วารสารวิชาการ มจร บุรีรัมย์. 7(1), 56.
- ประภัสสร ปรีเอี่ยม. (2561). การพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 : บุพปัจจัยและผลลัพธ์. วารสารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 1(12), 43 - 67.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2558). วิจัยวิจัยทางการศึกษา. นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
- ราชบัณฑิตยสภา. (2562). พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย ชุดความฉลาดรู้ (literacy). กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: บริษัท พรักหวานกราฟิก จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). แนวการจัดกิจกรรมแนะแนวตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.